

VRIJE UNIVERSITEIT

TER HERINNERING
AAN DE OPENING
VAN HET
NATUURKUNDIG
EN SCHEIKUNDIG
LABORATORIUM
OP 17 MAART 1933

De VU in de jaren dertig

De jaren dertig worden over het algemeen beschouwd als een periode van economische en sociale neergang in de Nederlandse geschiedenis. Voor de gereformeerde zuil en voor de universiteit die erbij hoorde, onze Vrije Universiteit, waren het echter gloriejaren. Het prestige en de invloed van de gereformeerde zuil waren in deze periode groter dan ooit tevoren, zowel landelijk als in Amsterdam. Na het overlijden van Abraham Kuyper in 1920 was Hendrik Colijn de nieuwe leider van de gereformeerden geworden. Als politiek leider van de ARP sprak hij ook vele niet-gereformeerden aan en beheerste hij de regeringen van het Interbellum. En ook het ontkerkelijkte en socialistische Amsterdam werd gedurende deze periode geleid door een Antirevolutionair: burgemeester Willem de Vlugt.

De VU beleefde, ondanks de economische crisis, een periode van expansie. Het aantal studenten steeg in de jaren dertig met bijna 40 procent naar 644. Ongeveer de helft van deze stijging kan worden toegeschreven aan de stichting van een nieuwe faculteit, die der Wis- en Natuurkunde, in het jaar 1930. De VU bestond toen 50 jaar. De faculteit werd gevestigd in het nieuwe Fysisch Laboratorium dat in 1933 geopend werd. Het imposante pand, gebouwd in de stijl van de Amsterdamse School, lag aan de De Lairesestraat. Het was de eerste nieuwbouw van de universiteit, geheel bekostigd door de VU-vereniging en op dat moment de grote trots van het gereformeerde volksdeel. De stichting van de nieuwe faculteit bezorgde de universiteit, naast

diverse wetenschappelijke en technische medewerkers, tevens vier hoogleraren. Met name de komst van niet-wetenschappelijk personeel was iets nieuws voor de VU, die tot dan toe had kunnen volstaan met een pedel en enkele administratieve medewerkers.

Het jaar 1933 zag tevens de opening van de nieuwe behuizing van een andere recente VU-onderneming: het Paedologisch Instituut (PI). Dit instituut, dat twee jaar eerder was opgericht, was een initiatief van de VU-hoogleraar en pedagoog Jan Waterink. Het PI was bedoeld voor de verpleging en observatie van kinderen met opvoedings-, gedrags- en leermoeilijkheden; er waren een internaat, een school, een laboratorium en een collegezaal aan verbonden. Het instituut had een landelijke uitstraling. Dit was niet alleen te danken aan Waterinks grote reputatie als pedagoog onder de Nederlandse gereformeerden, maar ook aan de participatie van de – uiteraard gereformeerde – Vereeniging voor Opvang en Verpleging van Idioten en Achterlijke Kinderen, die het PI samen met de VU-vereniging bestuurde, en die kinderen uit haar inrichtingen naar Amsterdam zond.

De uitbreiding van de VU met de Faculteit der Wis- en Natuurkunde en het Paedologisch Instituut vormde de opmaat voor de nog veel omvangrijkere groei die de VU na de Tweede Wereldoorlog zou gaan doormaken.

Marc Wingens

Revue

Colofon

Revue is het tijdschrift voor afgestudeerden van de Vrije Universiteit Amsterdam. Het blad wordt in opdracht van het College van Bestuur uitgegeven door het Alumnibureau van de Vrije Universiteit. Revue verschijnt twee keer per jaar en wordt gratis verspreid onder afgestudeerden van de Vrije Universiteit.

Redactie

Rianne Lindhout
Fanneke Cnossen
Celia Noordergraaf
johan Jelsma
Anne Soldaat

Columnisten

dr. Gert J. Peelen

Redactieadres

Vrije Universiteit Amsterdam
Alumnibureau
De Boelelaan 1107
1081 HV Amsterdam
Telefoon (020) 444 5666
Telefax (020) 444 5655
E-mail: alumni@dienst.vu.nl
Webadres: www.vu.nl/diensten/veb/alumni/

Aan dit nummer werkten mee

Karien Beerends, Peter Breedveld, Sjon Buijs, Valerie van den Berg, Merlijn Draisma, Sabine Go, Gerben Groenewoud, Dirk de Hoog, Marjan Huismans, Jaap Willems, Teun Koetsier, Anita Mussche, Yvette Nelen, Adriana van Oostenbrugge, Keetie Ouborg, Melanie Pengel, Esther Toussaint, Nico Vermeulen, H.G. van Viegen, Harm Visser, Welmoed Visser, Harry te Walvaart, Marc Wingens.

Vormgeving

Ademir Arapovic (AVC/VU)
Chris van Egmond (basisontwerp)

Fotografie

Afdeling fotografie AVC/VU
Anje Kirsch

Druk

Plantijn/Casparie Almere

Oplage

21.500 exemplaren

© 2001 Revue

ISSN: 1381-2610

Het volgende nummer van
Revue verschijnt najaar 2001.

PTT-verhuisbericht

Alumni van de VU kunnen hun adreswijziging aan de universiteit doorgeven door middel van het PTT-verhuisbericht. In het rubriek 'Afgestudeerd aan uni-versiteit?' kunt u het hokje Vrije Universiteit Amsterdam aankruisen. Het Alumnibureau ontvangt dan automatisch uw adreswijziging.